

'Jemuutliegheet' blijft in Kerkrade voorop staan

Een stukje uit de geschiedenis van de Kerkraadse Schaak Vereniging. Verplaatsen we ons naar de tijd, dat dr. Max Euwe wereldkampioen werd en heel Nederland in een schaakroes verkeerde te vergelijken met het 'Fischer-effect' van de jaren zeventig. Het gevolg van het succes van Max Euwe was, dat de schaakverenigingen als paddestoelen uit de grond schoten. In de gemeente Kerkrade ontstonden in 1937 zelfs drie verenigingen, in de Kom, in Spekholzerheide en in

Chèvremont. De twee laatste clubs hadden zich niet lang kunnen handhaven en alleen K.S.V. is tot heden overeind gebleven.

In oktober 1936 verscheen in de Zuid-Limburger een oproep gericht aan alle Kerkraadse schakers om te komen tot het stichten van een schaakclub. Een tiental personen gaf gehoor aan deze uitnodiging en toen duurde het nog tot januari 1937 voordat een bestuur gevormd kon worden, onder voorzitterschap van de initiatiefnemer, de heer Schwarz. Lei Weyden (de latere stichter van radio Weyden) nam de taak van secretaris, wedstrijdleider, manager en reclameagent op zijn jeugdige schouders. Er werd begonnen met wedstrijden voor het clubkampioenschap. De eerste kampioen 1937 was de nestor van de vereniging Klaus Ritterfeld. In 1938 werd hij opgevolgd door de theoreticus van K.S.V. Jozef Baum.

De namen van de andere kampioenen zijn tijdens de turbulente oorlogsjaren in het luchtledige verdwenen. In 1938 nam Wiel Vroomen de taak van de heer Schwartz over.

Deze foto is genomen tijdens het 40-jarig jubileum in 1977. De KSV telde toen niet meer dan 17 leden. Bovenste rij v.l.n.r.: P.Relaux, P.Bakker, L.Ortmans, H.Gidding, P.Gidding, H.Bos, S.Lemaire en G.Jacobs. Midden: Beugels, M.Kockelkoren+, P.Römgens+, M.Hermans, J.Baum+, Ritterfeld+. Onder: T.Peters, W.Badenhop, nn.

Ongekende groei.

De vereniging kende in de oorlogsjaren een ongekende groei, zodat toen Theo de Kan in 1942 de voorzittershamer overnam, de vereniging ongeveer 40 leden telde. Als gevolg hiervan kon K.S.V. met drie teams deelnemen aan de competitie van de Limburgse Schaakbond. Theo de Kan wist in 1943 zelfs Max Euwe in een simultaan in Kerkrade te krijgen. Wat in de oorlogsjaren gedaan moest worden om deze organisatie tot een goed einde te brengen vertelt Theo de Kan: zaterdag 12 februari 1944 gaf dr. Max Euwe in het clublokaal van Hans Stelzmann z.g. aan de Markt te Kerkrade (waarin nu foto Vinders is gevestigd) een simultaanseance aan 31 borden. Euwe won 28 partijen en behaalde 3 remises, tegen dhrn. Brokamp en De Kan van Kerkrade en Zawiolkowski van Spekholzerheide. Dr. Euwe

was per trein vanuit zijn woonplaats Amsterdam gekomen en moest zondag 13 februari in Amsterdam terug zijn. Daarom moest hij die zondagmorgen reeds omstreeks 5 uur vanuit het toenmalige station "Kerkrade-Rolduc", gevestigd te Haanrade, naar Heerlen vertrekken om aansluiting te krijgen met de sneltrein naar Amsterdam. Het was oorlogstijd en taxi's waren niet te krijgen. Particulier autovervoer was slechts aan bepaalde overheidsinstanties toegestaan, echter slechts onder bepaalde voorwaarden. In het 'algemeen belang', wat men daar ook in die tijd onder placht te verstaan. In ieder geval viel het vervoer van een grootmeester die een simultaan had gegeven niet in die termen. Dr. Euwe - die ten huize van de toenmalige voorzitter De Kan had gelogeed - was een vriendelijk en sportief persoon, die niet het minste bezwaar had tegen het plan van de voorzitter om in dit noodgeval op de bagagedrager van de fiets van de besturende voorzitter te gaan zitten. Het duo voorzitter-achterzitter reed toen vanaf Kerkrade naar Haanrade, waarbij beiden in de Haanraderberg bij het nemen van de bocht ook nog even ten val kwamen, omdat dr. Euwe met zijn lange benen de grond raakte.

Het geval liep echter goed af en schaterend van het lachen nam dr. Euwe op het station te Haanrade afscheid. De vereniging ontving enige dagen later een hartelijke bedankbrief van dr. Euwe voor de bijzondere ontvangst, die hij als zeer prettig had ervaren. Tot zover Theo de Kan, voorzitter in 1942.

Turbulent.

We maken een flinke sprong in de tijd. Na het 40-jarig jubileum in 1977 bloeit de vereniging als nooit te voren. Door het organiseren van toernooitjes en wedstrijden op de scholen neemt het aantal jeugdleden gestaag toe, zodat de vereniging enkele jaren later bestaat uit meer dan tachtig leden. Na 1980 beginnen er voor K.S.V. turbulente jaren.

Bestuurswisselingen volgen elkaar snel op. Gene Jacobs wordt opgevolgd door Michel Kockelkoren. Deze maakt een korte maar moeilijke periode door als voorzitter en draagt het voorzitterschap in verband met de aard van zijn beroepswerkzaamheden na een jaar over aan Guillaume Offermans. Tijdens het voorzitterschap van Michel komt Jan Timman voor het eerst naar Kerkrade voor het geven van een simultaan en wel in 1981. Het gebeuren vindt plaats in de Rodahal. Timman merkte op, dat het bier waar Limburg trots op is, hem nog steeds bekoorde. In zijn studententijd had hij dit kostelijk vocht leren waarderen. Na Guillaume Offermans werd het voorzitterschap overgedragen aan Walter Kunstek, onder wiens bewind ook het 50- en 60-jarig jubileum werd gevierd. De rol van voorzitter wordt tot heden door Kunstek vervuld. Het huidige ledenaantal is welliswaar gedaald tot zo'n veertig leden maar de *jemuutligheet* blijft in Kerkrade voorop staan. Het huidige gezellige speellokaal bij café Hamers draagt hiertoe zijn steentje bij.

Anecdote VSM: blote secretaris in de Maas...!

In het clubblad *En Passant* van de Maastrichtse vereniging VSM in januari 1993 werd Jo Rikers in het zonnetje gezet (of hij daar blij mee was?), onder vermelding van de volgende anecdote. Deze anecdote van de hand van Frits Engelhard was overigens zo'n tien jaar oud., maar daarom niet minder lezenswaardig.

"Bij wijze van uitzondering was een vergadering van VSM al na een uur afgelopen. Toen zijn we gaan kaarten en daarna besloten we met z'n allen de stad in te gaan. Tot onze verbazing kwamen we onderweg een bal tegen. Al voetballend trokken we naar de 'Boonte Kooj'. In het café werd de bal natuurlijk afgenomen. We bestelden een rondje en terwijl de ober de

glazen neerzette verbrandde Frits Partouns al meteen de rekening. De goede man durfde er niks van te zeggen. En bij ieder rondje dat we bestelden, verbrandde Frits de rekening. Dat ging de hele nacht zo door (om misverstanden te voorkomen: we hebben een geschat bedrag betaald). Toen we naar buiten gingen werd het al licht. We vroegen onze bal terug en besloten te gaan voetballen op de Griend. We waren heel driftig aan het voetballen, maar onze secretaris zeurde maar steeds dat hij wilde zwemmen. Ineens zagen we een witte flits: een secretaris in z'n blootje ging met een enorme plons de Maas in. Eerst zagen we alleen maar water, maar na een tijdje kwam er een hoofd boven water dat schreeuwde: *Miene breil is weg!* Zo kippig als hij was zwom hij midden (!) op de Maas tussen alle schepen door naar de spoorbrug. Vanuit de verte was er een spannend tafereel te zien, want twee bestuursleden probeerden de toenmalige secretaris uit het water te krijgen. De secretaris woog wel meer dan honderd kilo dus het was wel spannend wat er ging gebeuren: de secretaris eruit of het halve bestuur erin!

Het lukte de twee bestuursleden toch nog om de blote secretaris op het droge te krijgen en met zijn drieën liepen ze terug naar de Griend. Alle mensen die over de weg reden waren ijverig aan het roepen, zwaaien en toeteren naar de 'kale' secretaris! De toenmalige ober van de Heliport lag lag languit op de grond van het lachen. Terwijl de 'streaker' in zijn onderbroek werd gehesen stopte de ober er nog snel een graspol van een halve meter met kluit in. De secretaris merkte niets! Vervolgens belde hij naar huis met de mededeling dat hij op een terrasje in slaap was gevallen. Wat er thuis is gebeurd toen hij zijn onderbroek uitdeed is nooit bekend geworden. Wel is er nog een kerkdeurcollecte gehouden voor een nieuwe bril. De penningmeester moest ook nog even bellen. Hij belde zijn werk op met de mededeling dat hij vandaag niet kon komen, want...de vergadering was wat uitgelopen!